

ELŐFIZETÉS:

Egész évre... 12 kor.
Fél évre... 6 kor.
Negyed évre... 3 kor.

*
A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a lap tulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 50 fillér.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
60 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NANDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomdájában fogadtatnak
el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fill.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fill.

Iparunk érdekében.

Zombor, 1900. május hó.

Végre valahára felébredt százados nembánom-
ságából, téltenségből a magyar és kezdi belátni,
hogy önönmagán kell segítenie, ha akarja, hogy
az Isten is megsegítse.

Végre belátja, hogy hazai ipar nélkül nincs
jólét, nincs vagyonosodás és megindult a sajtó-
ban, a kaszinókban, sőt a képviselőházban is a
mozgalom a hazai ipar felkarolása érdekében és
mind általánosabbá válik az a meggyőződés, hogy
a magyar ipar csak akkor fejlődhetik igazán, ha
biztosan számíthat a hazafias közönség lelkes
támogatására.

De ezen támogatásnak természetesen nem
szabad csupán szavakból állnia, hanem szavak
helyett tettekben kell nyilatkoznia, tettekben,
melyekkel különösen a társadalom vagyonosabb
része — nagyobb szükségleteinél fogva — jól
lendíthetne a magyar iparon.

Igaz, hogy a magyar ipar — legalább
eleintén talán — nem nyújthatna nekik mindazt,
vagy olyan minőségben, mint azt a külföldi fej-
lettebb cikkeken elkényeztetett szépérezők és
izlésük megkivánná, sőt talán némely kényelem-
ről is le kellene egyelőre mondaniok, ha követ-
keztesen mindig csak magyar iparcikkeket akar-
nának használni, de milyen elenyésző ez a csekély
áldozat — ha ugyan annak lehet mondani — a
szép céllal szemben.

Mert mi függ a magyar ipar felkarolásától?
Nem kevesebb, mint a lakosság vagyonosodása,
jóléte és ezzel karöltve járó művelődés, tehát
a haza felvirágzása; és ki nem munkálkodnék e
szent cél megvalósításán?

S ki az, a ki ezen, a társadalomban meg-
indult mozgalom élén áll? Egy nő, ki társadalmi
és vagyoni állása dacára, a külföld fejlettebb
iparcikkei helyett a hazaiaknak adja az elsőb-
séget és minden követ megmozdít, hogy a honi
iparnak a nagyközönség körében is mennél több
és mennél lelkesebb pártolót szerezzen.

Éppen az a fontos a dologban, hogy éppen
egy nő az, a ki ezen a téren a lehető legbuz-
góbban működik: mert a hazai ipar felkarolására
természetesen első sorban a nők vannak hivatva.

Hiszen már saját igényeik kielégítésére is sokkal
több iparcikkre van szükségük, mint a férfiak-
nak; azon kívül a háztartáshoz szükséges anya-
gok és eszközök beszerzése is az ő kezeik-
ben van.

Ha már most ők e téren következetesen
járnának el és hogy csak a legszokottabbakat
említsük, prágai sonka, pilzeni sör, meissenai por-
cellán, rumburgi vászon stb. stb. helyett honi
termékeket használnának, mily nagy összegek
maradnának az országban.

Hisz hazánkban olyan cikkeket készítenek,
melyek nemcsak hogy nem állanak a külföldiek
mögött, hanem még túl is szárnyalják azokat, ha
tekintetbe vesszük, hogy a magyar iparos jobban
ismeri a hazai viszonyokat, mint a sokat dicsőít-
tett idegen.

Mégis meggyökerezett hiba, különösen kisebb
vidéki városaink hölgyeinek, ha az öltözékükhöz
szükséges holmikat — legyen az selyem, bársony,
szövet, csipke, szalag, gyöngy — nem kapják
saját üzletükben, nem fordulnak értük valamely
fővárosi kereskedőhöz, hanem egyenesen a bécsi
áruházakhoz, mert azt hiszik, hogy onnan olcsób-
ban jutnak hozzá.

Igy van ez a különféle fényűzési cikkekkal
is, melyeket sokan csak azért hoztatnak külföld-
ről, hogy ismerőseik inkább megcsodálják miattuk.

Hasonlóan vagyunk a kézimunkákkal is. A
magyar nők külföldi munkákat vásárolnak drága
pénzen, míg a külföld a magyar különlegessége-
ket csodálja, például a kalotaszegi varrottást.

De ha a magyar iparosok látnák, hogy végre
az ő iparcikké az elsőség, a közel jövőben meg-
cáfolhatná azt a lábra kapott helytelen állítást,
hogy a magyar iparcikkek nem érnek sokat, hogy a
nagyközönség kénytelen a külföldhöz folya-
modni, ha magasabb igényeit ki akarja elégíteni.
Pedig ez az állítás a legtöbb esetben csak el-
fogult előítéleteken alapszik, hisz a magyar ipar
már nem egy kiállításán állotta ki a versenyt a
külfölddel.

Ezen és még számtalan hasonló előítélet el-
osztása körül mily szép feladat kínálkozik a
tanítónőknek, illetve tanítóknak, sőt még ezek
feleségeiknek is. Hisz ők mintegy hivatva vannak
arra, hogy társadalmi állásuknál fogva a nagy-

közönségre tőlük telhetőleg hatást gyakoroljanak,
de még inkább, hogy a gyermekek fogékony
szíveit szóval és saját példájukkal annyira meg-
nyerjék e szent ügynek, hogy mintegy vérévé
váljon a serdülő nemzedéknek a hazai ipar
pártolása.

A példa egyike a legfontosabb nevelésszö-
zőknek. Ez természetesen nemcsak az apró-cseprő
dolgokra vonatkozik az iskola falain belül, hanem
kihat a társadalom különböző rétegeire is.

Ha már most a tanítónő és tanító minden
szükségletét — ha még oly csekélységek is —
következtesen csak hazai cikkekkal fedezi, soha-
sem magasztalja azt, a mi külföldi és a társa-
ságban is ezen eszmének szerez hivatást általt,
hogy a nagyközönségnek minden adandó alkalmor
lelkére köti a hazai ipart és figyelmezteti
őket arra, hogy magyar kereskedőnek ne azt
nevezzék, a ki magyarul beszél, hanem csak azt,
a ki magyar iparcikkeket árusít; ha a magyar
tanítóság ily módon járna el: lehetetlen, hogy
példája ne hasson, hogy szavai süket fülekre ta-
láljanak.

Ha így a kereskedők tapasztalják, hogy
nem azzal dicsérik áruikat a vevők előtt, ha el-
mondhatják róluk, hogy ez angol, ez francia,
amaz német gyártmány, hanem csak azzal, ha
joggal magyarnak mondhatják és ennél fogva csak
magyar iparcikkeket tartanak raktáron: a tani-
tóság e téren is szép missziót végezhet.

A tanítónőnek különösen alkalmas tere nyílik
ezen eszmék terjesztésére a nőegyesületekben, a
hol képzettségénél fogva előkelő helyet foglal el.
Itt iparkodják szavai és példája által hatni; s ha
szükségét látja, tartson előadást a hazai ipar
felkarolásának fontosságáról. Győzze meg a tagokat
arról, hogy a magyar ipar nem áll oly alacsony
fokon, mint sokan gondolják; támogassa állításait
példákkal, összehasonlításokkal.

Ugyanezt teheti a tanító a kaszinókban, az
olvasókörökben és általában, a hol néppel érint-
kezik. S ha a tanítóság így működik, szép
missziót végez és megnyeri a nagyközönség el-
ismerését.

De ennél nem kevésbé fontos az a munka,
melyet a tanítóság az iskolában végezhet. Ott
vannak előtte a fiatal gyermekszívek, melyeket

A „BÁCSKA“ tárcája.

Sonette.

Hogy nem szeretsz a régi lánctal: tudom,
Tán én sem vagyok a ki voltam rég,
Két esztendő, ha nem sok, de elég,
Hogy kiismerjék mi egymást, gondolom.

Akkor is ily hévvel süttött ránk a nap
Szeretkezésünk boldog tavaszán,
S most, hogy fájó bucsút veszünk, talán
Nem szór ránk érte hidegebb sugarat.

Minek is játsz'ni a komédiát,
Mikor a szívünk nem az már mi volt,
Mikor nem lesünk már egymás szavát.

Te jobbra indulsz s én balra megyek
És ha találkozunk, szívünk falán
A viszontlátás nem tít majd sebet.

Wiener Edith.

AZ ÉN KÖNYVEM.

(Könyvismeretetés.)

Szellemi élvezeteket áhító szív jobban el tud me-
rülni azokban az élvezetekben, amelyek nem pillanatnyi,
de maradandó hatással vannak az emberre.

Igy merülök el a szellemi élvezetbe, amikor Lévy
Mihálynak Orczy Thekla bárónő gyönyörű illusztrációival
tele hittett „Imádságos könyv“-ét szemlélem.

Csak most akadt még a kezembe ez a remekmű
és már is oly kedves olvasmányommá vált, hogyha nem
forgathatom, legalább asztalomon, közelemben helyezem
el, mert látni akarom.

Ismereteni kell bizony ezt a kiváló munkát, mert
sajnos! a mai generáció alig hallott valamit a legutóbbi
napokig az Orczy Thekla híres imádságos könyvéről.

Ha valaki azt gondolná, hogy ez imádságos könyv-
nek is csak olyan tucat számba menő szelvényei vannak,
mint aminőkkel a művelt közönségnek szánt imádságos
könyvek közül is nem egyben találkozunk: az alaposan
tévedne. Igen, mert mindenről inkább lehet itten szólni,
csak nem a sablonszerűségről.

Orczy Thekla bárónő valóságos bravurral akva-
rellirozhatta ezeket az iniciálékat és keretrajzokat, bele
akarván lehelni azok mindegyikébe vallásos lelkének
inspirációját, hitének lelkesedését, művészet-szeretetének
összes tudását.

Mélyen átértette, sőt át is értette azt, mire van
hivatva egy, a legműveltebb közönségnek szánt imá-
dságos könyv illusztrálója. Azért nem csupán rajzokkal
kivánta ő behinteni könyvének lapjait, hanem oly raj-
zokat óhajtott adni, melyek értékes, sőt beszédes fog-
laltványai legyenek az imádságoknak, amelyek mellé
tették.

Egybefonódik itt az imádság tartalmával a rajznak
jelképes értelme. Nézzük csak mindjárt a címképet.
Finom aranybronz alapon, kaligrafikus vonásokkal van
írva a könyv címe, helyesebben az ecsetet könnyedén
kezelő illusztráló leleményességével megfestve. Ott van
a megváltás szent jelképe: a kereszt. Ott van tövében
a szövetségi áldozat kelyhe; ott van a szenvedések
töviskoszorúja. Ott vannak kerettel a rózsaguirlandok,
melyek megszólalásig hűeknek, természetesenek mond-
hatók.

Vagy tekintsük csak meg a reggeli imádsághoz
készült szegélyrajzot. Főn a papírlap élén a kelő nap
aranyos fénysugarai tünedeznek föl; ez éltető meleget
és világosságot árasztó forrás felé tekintenek a reggelt
szimbolizáló hajnalka virágok, kinyílt, kitárt kelyheikkel
a nap felé kúsznak. Semmi túlságos címoma, semmi erőltet-
tetett feszesség. Mind csupa természetesség, melegség
és közvetlenség a színes rajzokban. Tovább egy lebegő
angyal, mintegy az imádkozót figyelve, hogy áhítot
virágait összeszedje és illatos áldozatként Isten trónja
elébe hintse. Kezében két koszorú, egyikben a rózsából,
másikban a tövisből fonott. Feléd nyújtja mindkettőt:
választhatsz. A mulandó lét rópké virágai, meg a szen-
vedés golyótha virágaiból fűzött koszorú között, oh mily
nagy a különbség!

Elgyönyörködöm a hajdon imájához készült rajz-
ban, amely feslő rózsabimbó és hóféhér lilium testvér
virágait fűzi egybe, hótiszta szalaggal.

Nézem a hazáról szóló ima esergallyakból font
koszorúját, milyen remekül vannak abba bele aplikálva
az anya- és társországok sikerült címerei.

Látom az idő tüdvös használásért való imánál az
elmékedés jelvényét a keresztet és a nyitott könyvet;
alább a lantot, hárfát, meg a hangjegyes lapokat, lentebb
a festő palatábláját és ecsetjét, majd végül a rokkát és
a guzsalyt.

Ott hol esőért imádkozol, az angyal öntözi (öntö-
zővel kezében) a buzakalászokat, melyek a lap alján
kévékbe szakadnak.

S mily szépek és megkapók az egyházi nagyobb
és kisebb ünnepekhez készült rajzok, akár a karácsonyi,
akár a húsvéti vagy pünkösdi, akár az áldozócsüttörtöki
vagy urnapi festményeket tekintsük.

Mesteri kézzel rajzolja és festi a nemes bárónő a
virágokat. Azok a rózsák, azok az árvácskák, azok a
nefelejtsek és még a többi virág is, melyet ő megfest,
csupa természetesség, csupa frissesség valamennyi.

A könyv szövegét Lévy Mihály, a kultó-pap írta.
Ha annyit mondunk róla, hogy derekas versenyre kelt
a nemes bárónővel szövegének megírása által ő is, csak-
hogy mindenképpen elsőrangú munkává tehesék ezt az
imádságos könyvet és hogy ezt a törekvését teljes siker
kísérte, akkor mindent elmondottunk a szívet indító,
lelket nyugtató és magasztosságunkban is keresetlen imák
írójáról. Stlyje teljes összhangban van az imák lendü-
letes tartalmával.

Hogy könnyebben forgathassa az olvasó ezt a
remek könyvet, sokkal kisebb alakban jelent meg, mint
aminő az első kiadásé. A rajzok e kicsinyítés által nem
váltak értéktelenebbé, mert nem lettek elmosódot-
takká. Pompás párnázott borjúbőr-kötés, gyönyörtelen
zománczott keresszettel és csattal egészíti ki ennek a
maradandó becsű könyvnek a díszét, melyet ha valaki
kezébe vesz, bizonyára nem teszi le azt egyhamar.

egy lehet gyurni, mint az anyagot s a tanítónak és tanító szava, kiből kicsiny szívük minden szeretetével csüngnek, szent előttük.

Ezeknek ugyanis földadatuk, hogy a gyermekek szívébe csepegtessék a legfőbb szeretetet a magyar haza iránt, melynek évszázadokon át annyit kellett szenvednie tatártól, töröktől, némettől egyaránt és mely évszázadokon át nyugot Európa védő pajzsa volt. Míg az nyugodtan fejlődhetett minden tekintetben, ez folyton harcolt és még a földmives is csak karddal kezében szánhatta földjét. Ha őseink minden ellenség dacára egy évezreden át fenn tudták tartani szeretett hazánkat, nekünk kötelességünk annak felvirágoztatásán buzgólni. Itt bő alkalom nyílik arra, hogy a tanító felkeltse a gyermekek szeretetét a hazai gyármányok iránt.

Ott van azután a földrajz. A külföld városainak nevezetességei közt legtöbbször azt találjuk, hogy virágzó ipara van, vagy hogy vas, porcellán, üveg, selyem, vászon, bőr stb. ipara világhírű. Itt azután szembe kell állítania a magyar ipar hasonló termékeit, melyek, ha nem is világhírűek, de épp úgy, talán még jobban fedezik a szükségleteket, mint a világhírű külföldiek.

Ha a magyar tanítóság, mely pedig hatalmas tényező az országban, ilyen irányban fog működni, a hazai ipar iránti érzék annyira át fog menni a lakosság véérébe, hogy nem is fog már az idegen után vágyódni.

Ha a tanítóság hivatásának ezen magaslatára felemelkedve, egy szívet, lélekkel elmondhatja magáról, hogy minden teljesítette kötelességét és látni fogja, hogy a magának, a melyet elhittett, legalább egy része nem hullott a tövises közé, hanem termő talajra talált, melyből a honszeretet szép virága fakadt, mely nem elégszik meg a lelkes szavakkal, hanem a tettekben is nyilatkozik: büszkén tekinthet vissza fáradságos pályájára és a jobb dicsérete, elismerése lesz osztályrészre.

Uj irány.

A modern szépirodalom fejlődése valóságos társadalmi problémaként lép előtérbe. A francia „fin de siècle“ szellemesség, — mely, mondhatni immár tárgyaltan, mivel a huszadik századba lépünk át — az egész világirodalomban valóságban elsőrangú helyet vívott ki magának. Az izetlen pikantériák egész tömege tárul az olvasó elé, mintha hű képét akarná ezzel nyújtani a huszadik század blazirt társadalmának.

Nálunk Magyarországon is mély gyökeret vert már az irodalomban ez a fertőző irány, mely mondhatni nem felel meg az irodalom, de különösen a szépirodalom tulajdonképeni céljának, melynek — mint tudva vagyunk — az idealizmus hirdetése volna az egyedüli feladata. Hogy kiragadják, hogy erős kézzel vágjon bele a társadalmi ferdeségek, az élet nagyszerű viharainak realis tömkelegébe, de onnan is csak azt a maroknyi költészetet szedje elő, mely mindenütt él és mindig is élni fog, amíg a természetadta lélek az emberben lakik. A mai társadalom embere már a nevelésénél fogva is mást lát a feldolgozási tárgyában mint látott Berzsenyi, vagy bármelyik is e század elején élő írók között. Nem a természet csodás szépsége öltik a szemébe, amint végig néz e tájon, hanem az a pásztor legény, aki a babáját csókolja. Erre az egy pontra koncentrálja szeme észlelő-erejét és megfigyeli teljesen a keretről, mely nélkül a kép közönséges mázolás marad a szemnek.

Ezen dolog fölött azonban még nincs okunk kétségbeesni. Idei-órái ez az egész ház, valamint a szecessió. A nagy irodalmi országokban — Frankhont kivéve — megcsillámlik immár a huszadik század irodalmi irányának keskeny gyakorlatja. Egy új, egy nagyszerű irány ez, mely befoglalja a társadalom, a század, a civilizáció és az idegromboló fejlődés minden követelményét. Pikáns, anélkül hogy az volna, durva, anélkül hogy sértene és szép még a maga kezdetleges stadiumában is.

Nem mondom, hogy nem hagy maga után egy-egy mély barázdát a francia irodalom jelenlegi iránya az újban is, valamint azt sem állítom, hogy a szecessió nem hagyja a nyomait majd a huszadik század művészetében, de tény az, hogy maga ez a két korcszülötke a tizenkilencedik század végének, elenyész, elvész az új irány között, a maga meztelen mivoltában.

És hogy miből áll ez az új irány?

Amikor a művész a realisztikus, a materialisztikus életből kiragad egy adag költészetet és művészek világos háttérrel csapja oda, mely mű maga fekete, mint az igazság! Amikor a világos háttér mereven domborodik ki és szinte elföldi magát a képet.

Rudyard Kipling, a világirodalom egyik oszlopos királya, a megteremtője ennek az új irányoknak és máris százával látjuk a követőit, kik

híven a nyomában járnak. Nálunk Magyarországon ott van Bródy Sándor, az ujjonnan magas polcra emelkedett fiatal író, ki bár még egyedül áll nálunk ez új irány követőjeként, de máris magaslatjára, dicsőítik érte. Durva, erős vonásokkal rajzolja amit mondani, festeni akar, de azért a háttérben kimosolyog a szende, megragadó költészet, mely magával vonza az ember lelkületét és fogva tartja mindvégig.

Lassan-lassan terjedni fog e nagyszerű irodalmi genre és kiszorítja azokat a szörnyszülötteket, melyek hosszú életűek nem lehetnek, mert ellenkeznek a természet rendjével. Melyik szörnyszülött él tiz évnél tovább?

Világirodalmi esemény lesz ez és a világ egykor bucsúját rendez majd Rudyard Kipling emlékéhez imádkozni, ki harcolva a maga igazáért, új szemlelmi irányt szabott a társadalmaknak, ki-irtván a nemtelen, undok érzéki elfajulást, mely a társadalom minden rétegében gyökeret vert s melyet csupán a francia „fin de siècle“-nek köszönhet.

Szebenyei.

Ujdonságok.

Előléptetések a zombori pénzügyigazgatóságnál. A pénzügyminiszter 1900. január 1-vel a helybeli kir. pénzügyigazgatóságnál a következő tisztviselőket léptette elő: Kovács József p. ü. tanácsost s p. ü. igazgató helyettesét a VII. fizetési osztály 2. fokozatába, Szűts Károly p. ü. titkárát s p. ü. igazgató helyettesét, Méray Lajos és Kádár Ignác p. ü. titkárokat a VIII. fizetési osztály 1-ső, Bárczi Iván, Fodor Mihály és Galbavy Flóris p. ü. titkárokat a VIII. fizetési osztály 2-ik, Gaál István és Brogyáni Gyula p. ü. segédtitkárokat a IX. fizetési osztály 1-ső, Travnyik Béla és Haday Ferenc p. ü. segédtitkárokat a IX. fizetési osztály 2-ik s végül Máday István pénzügyőri főbiztost a IX. fizetési osztály 1-ső fokozatába.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Aranczyk Sztánkó újvidéki törvényszéki joggyakornokot a zombori törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

Erettségi biztos. A vallás és közoktatásügyi miniszter az újvidéki g. k. főgimnáziumban megtartandó erettség vizsgára dr. Margalits Ede egyetemi tanárt a kormány képviselőtében miniszteri biztossá nevezte ki.

Miniszteri biztosi kinevezés. A kereskedelmi miniszter Kulinyi Zsigmond, a szegedi kereskedelmi és iparkamara kitűnő titkárát miniszteri biztossá nevezte ki az újvidéki állami és a zombori felső kereskedelmi iskolák folyó tanévi rendes, pót és javító erettség vizsgálatára és megbízta, hogy a vizsgákról és azokon szerzett tapasztalatairól jelentést tegyen.

Hegedűs miniszter Újvidéken. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter legközelebb Újvidék városát szándékozik meglátogatni. Utazásának célja összeköttetésben van a dunai téli kikötő, illetőleg a rakodó part ügyének előmozdításával. Ennek tervével már boldog emléktű Baross Gábor is foglalkozott, a kivétel azonban pénzügyi akadályok miatt elmaradt. Most, hogy a Vaskapu forgalma folytán a téli rakodó ügye ismét aktuálisá vált, Hegedűs miniszter személyesen ellátogat Újvidékre, hogy a viszonyok felől tájékozódjék.

Bérmálás vármegyénkben. Borsódon, Katymáron, Bács-Madarason, Kunbaján és Bács-Almásán a folyó évi június hó 25—30-ig hirdettet bérmálás elmarad. Császká György érsek június hó 16-tól kezdődőleg a bérmálás szentségét a már egyszer közölt sorrend szerint fogja kiosztani és pedig: Jankovácson jun. 16. és 17. Kis Szállás jun. 18. Mélykút jun. 19. és 20. Tatalháza jun. 21. Felső-Szt-Iván jun. 22. d. e. Rém jun. 22. d. u. Csávoly jun. 23. Bikity jun. 24-én.

Egyházmegyei hír. Kápláni minőségben áthelyeztetek: Greinich Ferenc Homokméggyről Temerinbe, Wittmann Imre Temerinből Homokméggyre.

Keresztjáró napok. Hétfőn, kedden és szerdán a r. k. hívek körmenetben a keresztkezek vonulnak, hogy az Isten áldását kérjék a viruló természetre.

Kitüntetett munkás. Vasárnap ritka szép ünnepség folyt le Bács-Petrovozellőn. Ekkor adta át dr. Balaton Gyula járási főbíró Rác János b.-petrovozellői munkásnak a földművelésügyi miniszter díszoklevelét és 100 korona jutalmát hosszas és hűséges szolgálataiért. A derék munkáshoz a járási főbíró lelkes, buzditó beszédet intézett, a mi láthatólag meghatotta az ősz munkást, ki remegő kézzel vette át a díszes okmányt és jutalmat. Az ünnepélyen nagy néptömeg vett részt és bizonyos jó hatással, buzditóan hatott rájuk a szép ünnepség.

Alispáni jutalom. Karácson Gyula alispán Pinterovits Jenő bacs-petrováci községi jegyzőnek az utadó behajtása körül tanúsított tevékenységéért és sikeres működéséért 30 korona jutalmat folyósított.

Eljegyzés. Ifju Trischler Xavér Ferenc hódorsági kereskedő, id. Trischler Xavér Ferenc hódorsági földbírtokos, a Ferenc József-rend lovagiának fia, folyó hó 20-án vasárnap eljegyezte Willmann Valéria kisasszonyt, Willmann Mátyás hódorsági köztisztviselőtől álló kereskedő leányát. A szép reményű ifju párnak zavartalan, tartós boldogságot kívánunk.

Államsegélyek. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a zentai, apatini és cservenkai községi iparos tanonciskolák részére 600—600 korona állami segélyt folyósított.

Pályázatok. A zombori pénzügyigazgatóságnál segédtitkári és irodakezelési gyakornoki állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények 2 hét alatt nyújtandók be.

Uj biztosítási ügyökség. A „Nemzeti Balaszt Biztosító Részvénytársaság“ zombori ügyökségét Schlachter József urra, a zombori önszegély szövetséget pénztárosára bízta és irodáját a zombori önszegély szövetséget helyiségében tartja.

Eljegyzés. Tábori Róbert jeles íróársunk, az „Uj Idők“ szerkesztője és a „Pesti Napló“ belmunkatársa, bezdáni földink, eljegyezte Tutsek Anna kisasszonyt, az ismert és népszerű írónőt.

Történelmi társulatunk közgyűlése.

Vármegyénk történelmi társulata — amint azt már lapunk múlt számában közöltük — ez évben Bács községben tartja meg ünnepélyes közgyűlését. A társulat ezzel egy ezredéves mult szent hagyományainak és emlékeinek hódol, mert a közgyűlés tárgysorozatának minden egyes pontja azon kiváló történelmi szereplés méltatása lesz, amelyet e község vármegyénk történelmében betöltött. A végleges program még nincs megállapítva. A tervezetből kiemeljük azonban már most a következő érdekes történelmi tanulmányokat, amelyek a közgyűlés folyamán kiváló történelmi előadást adni: a bácsi érsekség története; a kalocsai érsekek, mint vármegyénk volt főispánjainak politikai szereplése; a bácsi káptalan története; az 1580. évi bácsi országgyűlés. A közgyűlés országos jelentőségű lesz, amennyiben arra a társulat az akadémiát, a hasonló szellemben működő testvértársulatokat, a vármegyei és városi törvényhatóságokat, a kalocsai káptalant stb. meg fogja hívni. Császká György kalocsai érsek meghívására a társulat Latinovits Géza, a történelmi társulat kitűnő alelnöke, Latinovits Pál országgyűlési képviselő és Buday Gerő zombori főgimnáziumi hittanáról álló küldöttséget kérte fel, akik az érsek meghívását Kalocsán személyesen fogják eszközölni. A társulat közgyűlése iránt meggyeszerzte általános nagy érdeklődés nyilvánul és meg vagyunk győződve arról, hogy ez az ünnepi közgyűlés a mult emlékeinek kegyelettel hódoló szép és hazafias ünnepsége lesz.

Vizsgálatok a zombori állami főgimnáziumban. I. Írásbeli erettség vizsgálat. A zombori állami főgimnáziumban az írásbeli erettség vizsgálatok f. évi május hó 15—19-éig folytak le; ezekben részt vett a következő 23 tanuló: Berger Gyula magántanuló, Bratyevacsy Vitályos ism., Bruck Illés, Haumann György, Henneberg Géza m. t., Holländer Gyula, Hottinger Pál, Karsay Elemér, Kis Mátyás, Krotkoszky Ernő ism., Leinweber György, Liebhart István, Maximovits György, Mayer Péter ism., Proll Gyula, Purmann Dezső, Radits Lázár ism., Spitzer Manó, Strasser Henrik, Szondy István, Sztolitsits István, Theodorovits Frigyes ism., Türr Aladár. — II. Magánvizsgálatok. Tisztelettel értesitem az érdeklődő t. c. közönséget, hogy a f. évben június 15. és 16-án fognak a zombori főgimnáziumban a magánvizsgálatok megtartani; felkérem ennél fogva azokat, akik a helybeli főgimnáziumban magánvizsgálatot tenni óhajtanak, hogy ezen szándékukat szóval vagy írásban az alulírott igazgatóságnál minél előbb tudassák, hogy az a szükséges írásbeli dolgozatok tételről kellő időben gondoskodhassék. Később mint június 15. 3/8 órákor jelentkezni nem lehet. — III. Szóbeli erettség vizsgálatok. Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy az erettség vizsgálatok szóbeli része f. évi június 18-án veszi kezdetét. — A főgimnáziumi igazgatóság.

Esküvő. Hubay Imre zombori iparos folyó hó 19-én esküdött örök hűséget Lavenka Aranka kisasszonynak Zomborban.

Nőegyleti közgyűlés. A zombori magyar jótékony nőegylet f. hó 20-án tartotta meg rendes évi közgyűlését. Az elég gyér számmal összegyűlt tagok meghallgatták Megyesi Ferenc főgimn. tanár, titkár évi jelentését az egyesület 1899. évi működéséről, melynek főbb adatai a következők. Az egyesület van 106 rendes tagja, kik összesen 652 frt 50 kr tagsági díjat fizettek. Az egyet egyéb jövedelmei a befolyt adományok (111 frt), a takarékpénztár 200 frtos és a város 158 frtos adománya és saját tőkének kamatai. A szegények segélyezésére kiadott az egyet az 1899. évben 1107 frt 61 krt. Karácsonykor felruházott 93 fiú- és 55 leánygyermeket 536 frt 79 kr kiadással. Összes kiadása, beleszámítva az 1000 frtos tőkésítést és egyéb kiadásokat, 2734 frt 39 kr. Összes bevétel pedig 3021 frt 09 kr volt. Az egyet vagyona az 1899. év végén 11,820 frt 22 kr. A jelentés tudomásul vétele után a közgyűlés köszönetet szavaz Donoszlovits József pénztárosnak és az egész választmánynak fáradságos működéséért. Több apró ügy elintézése után újabb három évre megválasztja a tisztviselőket és a huszonnégy tagú választmányt. — A hölgyválasztmány tagjai a következők: Beke Gyuláné, Bertolino Sándorné, Bittermann Nandorné, Dalmy Hedvig, Frey Imréné, Garam Kálmáné, Husvéth Istvánné, Hauke Imréné, Jeszenszky Dezsóné, Kirchner Károlyné, Kozma Lászlóné, Kobut Henrikné, Korits Eszter, Pocskay Sándorné, Szemző Istvánné, Szemző Gyuláné, Szpitits Mária, Stvertczky Ferencné, Szilágyi Mórné, Tim Józsefné, Trischler Ferencné, Tápay Istvánné, Tarczy Dezsóné és Vértési Károlyné. Elnök Esztergany Borbála, alelnök id. Mihályi Jánosné, pénztáros Donoszlovits József, titkár Megyesi Ferenc. — Kivánatos volna, hogy közönségünk e nemes célu egyet iránt több érdeklődést mutatna.

Értesítés. Nagymartoni László (Lasitz) Pál kir. tanácsos, pénzügyigazgatónak a bélyeg és illetékek iránti törvények és szabályok új kiadású kézikönyve már megjelent és a Bács-Bodrogh vármegye területén működő kir. pénzügyigazgatóságnál jelentkezett előfizetőknek meg e hét folyamán szét fog küldetni.

Jubiláris diszülés. A „Zomborvidéki róm. kath. néptanító egyesület“ 1900. évi június hó 7-én fennállásának huszonötödik évfordulóját diszülésel ünnepeli meg. Az ünnepély sorrendje a következő: I. Délélt 10 órákor a r. k. templomban szentmise, mely alkalommal a tanítói kar „Führer“ zenésített miséjét énekl. II. Felvonulás a városi székház disztermébe. III. 10¹/₂ órákor a diszgyűlés megnyitása. A diszgyűlés tárgyröndje: 1. Hymnus; énekl. a tanítói kar. 2. Ünnepi beszéd; tartja méltóságos és főtisztelendő Mayer Béla c. püspök, főtanfelügyelő ur, az egyesület tiszteletbeli elnöke. 3. Az egyesületi főpártfogó üdvözlése. 4. Az egyesület 25 éves fennállásának és működésének története; felolvassa Nagy János. 5. Zárszó. — Délután 1 órákor diszbed a „Csitaonica“ vendéglőben.

Halálozás. Özvegy Herzfeld Henrikné sz. Beck Nanette, néh. Herzfeld Henrik volt bajai nagykereskedő özvegye hosszas szenvedés után 71 éves korában Baján meghalt. Végítészességén nagy közönség vett részt.

Eljegyzés. Noteisz Antal apatini iparos eljegyezte Leidecker Erzsébet kisasszonyt, Leidecker Jakab apatini iparos leányát.

Esküvő. Dr. Németh Arthur pécsi ügyvéd folyó hó 26-án vezeti oltárhoz Baján Dokaupil Erzsike kisasszonyt, Dokaupil Antal ny. főherceguradalmi főhercz leányát.

Egyesülés. A zombori iparoskör és a zombori iparos dalárda, utóbbi saját autonómiájának fentartásával, a tegnapi tartott választmányi ülésen, kölcsönös tárgyalások után egyesülést kimondta. Az egyesülés megünnepelésére szerdán, folyó hó 23-án este az iparoskör helyiségeiben társas vacsorát tartanak. Részvételi jegy személyenként 120 fillér fél liter borral.

Bányavölgy. Az Oravica melletti „Bányavölgy“ fűrdőintézet és nyaralótelep művészi kivitelű fényképei láthatók néhány nap óta Scherer Ferenc Kossuth Lajos utcai kereskedésének kirakataiban. Bányavölgy Krassó-Szörény megyében, Oravica bányaváros mellett négyszáz méter magasságban a tenger színe fölötti fény- és lomb-erdőtől fedett óriási hegyek között fekszik. Az intézet csinosan rendezett erdei park közepén messze elnyúló sétákkal, szökőkút, vízeséssel, egy 70 méter hosszú, 8 méter széles, hegyen fekvő szabad uszodával, mely vizét hegyi forrásokból nyeri, számos nyugvó helyekkel környezve, kedvező benyomást tesz a legkomorabb kedélyre is. Klimatikussá és természeti viszonyainál fogva „Bányavölgy“ igen szerencsés helyzetnek örvend, a mennyiben csak délnyugaton lévő nyitva, zord északi szellőtől védett levegője tiszta, pormentes, enyhe, ózondus hegyi levegő. Ugy magában a parkban, mint közvetlen közelben kinttől forrásvízei a legjobb ivóvizet szolgáltatják. Ezek alapján „Bányavölgy“ bármely klimatikus gyógyhelyel kiállja a versenyt. Nagy előnye „Bányavölgy“ nek, hogy Oravicával arnyékos sétákkal van összekötve. Az idény május hó 15 től október hó végéig tart. Szeptember és október igen kellemes időszakai az idénynek, a mennyiben a hőmérséklet ugyanolyan, mint júniusban, az időjárás tartósan derűs. Gyógy módok: hideg, meleg fürdők, gőzölések, Prissnitz-féle begyönyölések, Kneipp-öntések, mesterséges gyógyfürdők, masszázs és villanyozás. Szeptember-októberben szőlő-kúra. Lakás és ellátás ára igen mérsékelt. Kirándulási helyekkel is bővelkedik „Bányavölgy“. Ott van a Hadbavony forrás, Marilla hidegvízgyógyintézet (Lup) Avram kut, Simeon (Barrémagaslát), Pojana Jula, Ilona barlang, Rollmagaslát, Panur cseppkőbarlang, Minischvölgy, szarvaspark, Coronini forrás vízesés, hegyi vaspálya Oravicáról Anninára, Scofeina kereszt, Predett fensík, Czark (kőbánya) tengerszem és vízesések, Ciklova, Kalugera, Colelia, Cossovica Pratu lövészkeret. Az idény alatt csupán előleges bejelentés után biztosítható a felvétel. Lakásmegrendelés, levél vagy sürgönykérdések „Bányavölgy“ igazgatóságához intézendők. „Bányavölgy“-öt a saját tapasztalataink alapján melegen ajánljuk a fűrdőző közönség és turisták figyelmébe. Ritka szép, kellemes üdülő hely az.

A magyar nyelv mellőzése. O-Becséről írja rendes tudósítónk: Szinte nehéz elbűnű, hogy O-Becsén — mely tudvalegőleg Magyarországon fekszik — az édesen esengő magyar nyelv hivatalosan háttérbe van szorítva. Pedig így van; mert nemcsak a közönség hallja nap-nap után, de a képviselőtestület is foglalkozott e kérdéssel és így a hivatalos világnak is tudomására van róla. A lakosság 18 ezerjéből 13 ezer a magyar és a magyar nyelv nem kapja meg az őt illető tisztességet, az elsőséget. És ez az intéző magyarság nem törődöm-ségén épül föl, meg azon az ósdi paritás elven, a mely megakasztja volt és lesz mindenba a közművelődésnek, a fejlődésnek. A magyar nyelv mellőzését dr. Szász István községi orvos tette szóvá a közgyűlésen, a mikor interpellálta a bírót, hogy miért dobol a községi dobos a piactéren és az utcán először szerb nyelven s csak azután magyarul. A bírő azzal védekezett, hogy régebben is így volt, ha szerb bírő állt a községi bírói széken, szerbil doboltak előbb. Hát lehet, hogy így volt, de akkor is rosszul volt és ez nem melegség, nem is okadatolás. A mi hazánk hivatalos nyelve a magyar akár szerb, akár német vagy oláh is a bírő és az előjáróság. És azt hiszi kedves olvasó, hogy a mi képviselőtestületünk elítélte Verbaski Szteván községi bírót e merész utasításáért. Dehogy! Közömbösen átestek rajta, mert hát ez csekélység, ezzel nem lesz kevesebb a pótdó. Amde a hazafias magyarság nem veszi tudomásul a dolog illetlen elintézését és ha a bátóság nem intézkedik, a miniszter figyelme fog felhívati e képtelen eljárásra. A társadalmi körök fognak ez ügyben gyűlést tartani felirni az illetékes hatóságokhoz.

Aszfaltjárda fizetés. Zombor város tanácsától vettük a következő hirdetményt: Felhívjuk az összes háztulajdonosok, kiknek házai előtt aszfaltjárda készített, hogy a f. évi június hó 1-ével esedékessé vált fizetési részleteiket a városi házipénztárba azonnal, legkésőbb június 5-ig fizessék be, nehogy ellenük a végrehajtás foganatosíthatassék. A fizetendő összegekre nézve a városi számvétség szolgál felvilágosítással. Megjegyeztetik, hogy a háztulajdonosok jogosítva vannak az egész tartozás lefizetésére, mely esetben tőlük csak félévi kamat fog beszédetni.

Pályázat A zombori államilag segélyezett községi iparos tanonciskoláján, az iparos tanonciskolák számára kiadott szabályszervezet VII. fejezetben foglalt 56. szakaszuk rendelkezése értelmében több rajz- és osztálytanítói állásra pályázat nyitattik. Okmányokkal felszerelt kérvények a felügyelő-bizottságra címezve, folyó évi június hó 1-ig Temunovich József bizottsági jegyző-höz benyújtandók. Zombor, 1900. évi május hó 20-án. Pekánovits András, felügy. bizottsági elnök.

Árvaház megnyitása. A „Szeretet“ szabadkai nőegylet vasárnap tartotta újonnan épített leány árvaházának ünnepélyes megnyitását. Az ünnepély délelőtt 11 órakor a Szent György külvárosi templomban szent misével vette kezdetét, a szabadkai dalegyesület több műkedvelő közreműködésével gyönyörű egyházi énekeket adott elő. Mire után az árvaház megáldása következett. Ez után diszkozygálás volt, a melyen a megnyitó beszédet Mánich Péterné elnök, a diszbeszédet Schmausz Endre főispán tartotta, Csillag Károly ünnepi ódját szavalta el és Váli Dezső dr. titkár fölolvasta az árvaház történetét.

Hűtlen könyvelő. Abeles Ernő könyvelő visszaélt főnöke, Kleincsek József újvidéki főügynök bizalmával. 720 koronát adott neki át, hogy azt postára adja. A könyvelő csak 120-át adott fel, 600-át pedig zsebre vágott. Midőn turpisságára rájöttek és a kézhamisítását észrevették, megszökött és Hamburgba pályázott. Kiadatása iránt a szükséges lépések megtörténtek.

Házasság. Hönisch Ferenc lépőváti tanító folyó hó 15-én vette oltárhoz Marx Teréz kisasszonyt, Marx Márton parabutyi kántor-tanító leányát Parabutyon.

Bucsuói jegyző. O-Futtakról írja levelezőnk: Csupits Péter Begecs község jegyzője nyugdíjba vonulván, az újvidéki járásbeli jegyzői kar a nyugdíjba vonulni hivatalkodásától való elbucsuása alkalmára folyó évi május hó 16-án egy diszbedett rendezett, melyen az összes járásbeli jegyzők, valamint a járási tisztviselők, élükön a járási főszolgabíróval, részt vettek és példásan adták a jelenlévők egymást érő toszjai tanujelét a kartári összetartás és kölcsönös szeretet és megbecsülésnek, különösen a jelen volt járási főszolgabíró, Mihályovits Kornél dr. iránti őszinte vonzalomnak, szeretetnek, ki úgy a jegyzői kar, mint a járásbeli községek érdekeit atyai gondviseléssel és teljes odaadással védi és képviseli. Nem mulaszthatjuk el megemlíteni azon lelkesedéssel tett megnyilatkozásokat sem, melyeket a járási jegyzői kar ezen alkalommal a községi aljegyzők nyugdíjjogosultságának megvalósulása érdekében hangoztatott és ha minden járásbeli jegyzői kar oly érdeklődéssel és ily melegen karolná fel ezen már mindenki által égető szükségnek látott ügyet, a régen táplált remény nem sokára megvalósulásnak nézhetne elébe. Ezen megnyilatkozásoknak valóban örülhet nemcsak a járásbeli aljegyzői és segédjegyzői kar, mely már hosszabb idő óta fáradozik nyugdíjjogosultságuknak elérhetése tárgyában és legutóbb folyó évi május hó 6-án tartott a járás székhelyén e tárgyban értekezletet, hanem örülhetnek mindazok, a kiket ezen ügy közvetlenül érint, a kik a nyugdíjjogosultságuk hiányát oly sajnosnak érzik, munkálkodásukért még reményt sem táplálhatnak magukban annak megérdemelt gyümölcse iránt. Vajha ezen járásbeliek példáját követve legalább az ország járásainak fele része, áldani fogná őket sok nyomornak elébe néző munkaképtelenné vált, özvegy-ségre jutott és elárult egyén és nem-e volna ennek már itt az ideje!?

Jubiláris ünnepély. Az ó-becsei magyar népkör helyiségeiben vasárnap szép és lélekemelő ünnepély folyt le. A magyar népkör tagjainak veteránjait ünnepelte, ama tíz férfit, akik a kör alapítása óta, tehát 30 év óta szakadatlanul tagjai e társadalmi körnek, amely mint ilyen mindig a magyarság bástyája, előharcosa volt. A tíz jubiláns tag tiszteletére a népkör diszkozygylést tartott, amelyen Csupor Gyula elnök szép szavakban esetele a népkör alakításának nehéz munkáját és kiemelte az ünnepelt tíz férfi érdemeit. Erre kiosztotta mindeniknek a diszokmányt. Az ünnepelt nevében dr. Milkó Ignác járásosvondott köszönetet és igazán magvas és tanulságos beszédben tekintett vissza a multra és hasonlította össze a jelennel. Az érdekes beszédet többször félbeszakította a helyeslés és éljenzés. Este az ünnepelt tíz tiszteletére száz terített társas vacsora volt, amelyen Csupor Gyula az ünnepeltre, dr. Milkó Ignác a népkörre, dr. Grünbaum Pál az ünnepelt nejeire, Vécsey Géza az ifjúság nevében fogadalmat tesz a jubilánsok példa követésére, Oblath Béla az elhalt alapítók emlékére stb. mondtak pohárköszöntőt.

Halálozás. Dr. Balla Emilné szül. Seregi Ilka, dr. Balla Emil újvidéki ügyvéd felesége folyó hó 16-án életének 44-ik, boldog házasságának 22. évében hosszas és kínos szenvedés után meghalt. Temetése folyó hó 18-án nagy részvét mellett ment végbe Újvidéken.

Színészet O-Becsén. O-Becséről írja rendes tudósítónk: Pár nap óta színészeink vannak. Demény Albert színigazgató társulata játszik. A társulat jobb erőt Balogh Árpád, Reviczki Etel, Erdélyi Margit, Kovacsics Kornélia, Demény Albert, Sárközy Alajos, Győry János és Dunay Árpád. Eddig előadták a Primadonna bohózatot, Az öreg bíró népsziművet, Bánk-bánt stb. A türekvő társulat a közönség nagyobb mérvű támogatását érdemelné meg.

Országos tornaverseny. A közoktatásiügyi miniszter a főigazgatókhoz és az egyházi főhatóságokhoz rendeletet intézett, a melyben tudatja velük, hogy az 1901. évben országos tornaversenyt kíván rendeztetni. Utal a miniszter arra, hogy a testi nevelés szempontjából üdvösnök bizonyult a milleniumi országos tornaverseny és ezért minden tekintetben kívánatosnak tartja az országos versenyeknek a fentartását. Előkészítéstik céljából minden intézetnek költséget utalványoz, a mely összegeket az országos versenynek előgyakorlatul szolgáló helyi versenyek rendezésére fordíthatassanak. Kívánja a miniszter, hogy a helyi versenyeket lehetőleg nagy gondal és ünnepélyességgel tartsák meg. A kiutalványozott összeg egy része kiünnöbbségnak, illetve kiünnöbbségnél nagyobb csoportoknak jutalmazására fordítható. Oly városban, a hol több középiskola van, az intézetek közös helyi versenyeket rendezzenek, ugy lesznek ezek méltó előiskolái az országos tornaversenynek.

Agyagipari kiállítás Hmvasárhelyen. A hőmezővásárhelyi államilag segélyezett agyagipari gyakorló-műhely felügyelő-bizottsága a gyakorló-műhely és a hőmezővásárhelyi agyagiparosok készítményeiből f. évi június hó 3-án agyagipari helyi kiállítást rendez a hőmezővásárhelyi ev. ref. főgimnázium tornacsarnokában. A hőmezővásárhelyi agyagipari gyakorló-műhely államsegélyből tartatik fenn és célja, hogy az önálló iparosokat oktassa a különféle cserépedények fejlettebb izlésnek is megfelelő módon való előállítására. A kiállításon mintegy hetven iparos vesz részt készítményeivel.

Az új koronajáradék. A pénzügyminiszter az 1900. évi VIII. törvények 1. §-a alapján felhatalmazottat 107.108.003 koronának beszerzése végett koronajáradékra szóló 4%-os adómentes járadékkötvények kibocsátására. A pénzügyminiszter az ilykép kibocsátandó kölcsön maximális összegét névértékű 120.000.000 millió koronában állapította meg. A kölcsönkötvények bemutatára szólnak és egyenként 100, 200, 500, 1000 és 10.000 koronáról szóló címletekre vannak osztva.

Gyilkosság. Zentáról írja tudósítónk: Az elmúlt vasárnap a tornyosi szövetkezet bálján mulatott Molnár Gábor Péter gazdaember Kelemen nevű 16 éves fia és ugyancsak adta a szepet és a nagyot a lények előtt. Mulatság közben Kelemen szegényebb legény pályásaival civakodni kezdett és állította a 16 éves Gubik Antal szemele ki kötekedése céljából. Mulatság közben nem is történt e miatt semmi baj, — amde mulatság után, midőn Kelemen éjjel 1 órakor egy kisebb társasággal hazafelé tartott, — Gubik Antal már leste őt a sötétben és egy akácska doronggal úgy vágta fejbe Molnár Kelemen, hogy az nyomban szörnyet halt. Másnap reggel Gubik Antal elfogták, a ki nem tagadta tettét.

Ujabb telepítések. Jólehet most van előkészítés alatt a telepítésről szóló törvényjavaslat, melyet a földmívelésügyi miniszter össze terjeszt a törvényhozás elé, a telepítési akció folyamatban van. Vármegyénkben ez évre Apatinra 70 telepes helyeztetett. Az apatini telepen 6384 kataszteri holdon 260 család telepl, minden telepes 50 éves törlesztésre 20 hold földet kap. Már 80 ház felépült, most van folyamatban 70 háznak építése.

Névmagyarosítások. Gasparik János bajai főgimnáziumi tanár a saját, valamint kiskoru László és Erzsébet gyermekeinek nevét „Gáspár“-ra: Weisz Rezső bajai főgimnáziumi tanár pedig a saját és kiskoru Nándor és Ilonka gyermekeinek vezetéknévét „Vágó“-ra magyarosította a belügyminiszter engedélyével.

Agyonlőtt kis fia. Csonoplyai levelezőnk írja: Nagy szerencsétlenség történt a napokban Csonoplyán. Varga Antal kereskedőnek 5 éves kis fia a szomszéd kis gyerekekkel játszott az udvarban. A játszó gyermekek között volt Tekuós Antalnak 11 éves fia is, a ki revolvert hozott magával és azzal ijesztette a többiket. Ijesztgetés közben célba vette Varga Antal kis fiát, nem sejtve azt, hogy a fegyver töltve van. Egyszerre csak a revolver elszűlt és a golyó a kis Varga fia nyakán ment be és a nyakszirten megakadt. A szerencsétlen kis fia rövid kínlás után meghalt. A vizsgálat folyamatban van azt iránt, hogy kit terhel a felelősség.

Halálos szerencsétlenség. Szegi Ferenc bács-szt-tamási lakost mult héten agyonozta a göré. Szegi görét szállított kocsin és mikor egy zökkenőhöz ért, a kocsi terhével együtt fölborult és pedig oly szerencsétlenül, hogy a göré maga alá temette. A szerencsétlen ember fejét a súlyos teher teljesen szétzúzta és ott nyomban szörnyet halt.

Férjgyilkosság. Szabadkán a napokban az első körben nagy néptömeg verődött össze Zimányi János háza előtt. Gyilkosság történt. Zimányi Jánost a saját felesége szóváltás közben egy konyhakéssel hasba szurta. Zimányi sérülése életveszélyes, a közkörházban élet és halál között fekszik. Fölépüléséhez nincs remény. A gyilkos asszonyt letartóztatták.

Szerkesztői üzenetek.

K. I. Csurogh. Verse nagyon rossz.
Gimnázista. Fenti üzenet önnök is szól. Versírás helyett inkább tanuljon most a vizsga évadján.
Bácskai. Szívesen látjuk. A t. példányt megindítottuk.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

910. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

O-Sztopár községében leköszönés folytán megüresedett községi gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívjuk a pályázók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket O-Sztopár község elüljáróságánál 1900. évi május hó 31-ik napjáig adják be.

Ezen állással a közpénztárból havi utólagos részletekben fizetendő 400 kor. évi fizetés van egybekötve, míg a szabályszerű egyenruházatot sajátjából tartozik beszerezni.

A pályázóktól a hivatalos magyar nyelven kívül a szerb nyelvnek tudása is megkívánatik.

O-Sztopár, 1900. évi május hó 15-én.

Milits Szvetozár, Ivkov Nikola,
jegyző. 2—1 bíró.

Pályázati hirdetmény.

Szilbás községében üresedésbe jött és havi utólagos részletekben évi 384 korona készpénz és csizman kívül ruházattal javadalmazott gyalogrendőri állásra pályázatot nyitok.

Mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, felhívom, hogy szabályszerűen okmányolt pályázati kérvényeiket folyó évi május hó 26-ig nálam okvetlenül benyújtsák.

Palánka, 1900. évi május hó 7-én.

Fayerle,
2—1 tb. szolgabíró.

934. szám.
kig. 1900.

Árverési hirdetmény.

O-Sztopár község elüljárósága részéről ezennel közhírre tétetik, hogy a község tulajdonát képező és határában a kápolna mellett fekvő 80 hold szántóföld, 4000 ölnyi részletekben folyó évi június hó 11-én délelőtt 8 órakor a helyszínen kezdetét veendő nyilvános szóbeli árverésen 1900. évi október hó 1-től 1903. évi október hó 1-ig, vagyis 3 egymásután következő gazdasági évre bérbe fog kiadni.

Megjegyeztetik, hogy a részletenként kintüntetett bánatpénzt minden árverező nyomban készpénzben köteles lesz lefizetni; valamint a bővebb árverési feltételek a községi elüljáróságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

O-Sztopár, 1900. évi május hó 17-én.

Milits Szvetozár, Ivkov Nikola,
jegyző. 2—1 bíró.

Hirdetmény.

O-Futtak község elüljárósága ezennel közhírré teszi, hogy ezen község képviselőtestületének 15/kgy. számú határozata folytán a községi közdülöntak, mezei dűlő- és batárutak mérnök általi kiigazítása elrendeltetett, minek folytán felhivatnak ezen munkát elkészítésére vállalkozók, hogy az erre vonatkozó ajánlataikat legkésőbb **folyó hó 31-ig** alulírott község elüljáróságánál nyújtsák be, mert elkészen érkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni. A község területe közel 8000 katastrális holdból áll és a kiigazítandó utak száma körülbelül 60.

Kelt O-Futtakon, 1900. évi május hó 18-án.
Kovacevits István, **Vinokits Jovan,**
 jegyző. bíró.

Pályázati hirdetmény.

Ada községben leköszönés folytán tisedésbe jött gyalogrendőri állásra ezennel pályázat nyitattik. Az állás javadalmazása havonként utólagos részletekben fizetendő évi 500 korona.

Felhivatnak mindazon magyar honosságú, katonai kötelezettségüknek eleget tett, irni és olvasni tudó pályázni óhajtok, miszerint sajátkezűleg irt pályázati kérvényüket dr. Mikosevits Kanut zentai főszolgabíró urhoz keresztlevél, katonai könyvecské, hatósági és orvosi bizonyítvánnyal felszerelve **1900. évi május hó 25-ig** annál inkább adják be, mert későbbben érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Adán, 1900. évi május hó 10-én.
Király Lajos, **Bakos György,**
 jegyző. 2-2 bíró.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott községi elüljáróság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint leköszönés folytán tisedésbe jött községi gyalogrendőri állásra pályázat hirdettetik. Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket alulírott községi elüljárósághoz **május hó 31-éig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Ezen állás javadalmazása évi 600 korona fizetés és szolgálati felszerelés.

Déronyán, 1900. évi május hó 17-én.

Az elüljáróság.

Árverési hirdetmény.

Deszpót-Szt.-Iván község elüljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező s vizlecsapolás folytán elsőosztályú 100 hold szénakaszáló **folyó évi június hó 23-án d. e. 8 órakor** holdanként nyilvános árverésen el fog adatni.

Deszpót-Szt.-Ivánon, 1900. május hó 17-én.

Szkalin Benó, **Czrnyák Péter,**
 jegyző. bíró.

Uj sorvetőgépek

Shuttleworth-féle szerkezetű, 2 drb 17, 1 drb 19 és 1 drb 21 soros, garantírozva igen olcsón és kedvező feltételek mellett **eladók**, esetleg cserét is elfogadunk.

Bács-Szenttamás, 1900. május 17.

Alexievits és Prodanovits

2-1 **fakereskedési cég.**

Pályázati hirdetmény.

A gombos—vajszkai ármentesítő és vízszabályozási társulat által 1200 korona előleges havi részletekben fizetendő évi fizetéssel és egy évi próbaidő kikötése mellett rendszeresített nyilvántartó-írnoki állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhivom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy megfelelően felszerelt kérvényeiket **1900. évi június hó 15-éig** hozzám annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A társulat választmánya által megválasztandó nyilvántartó-írnok a kataszteri nyilvántartáson kívül a társulat összes írásbeli tennivalóját végezni köteles leendő: miért is pályázók igazolni tartoznak, hogy a földadó-nyilvántartás és kivetésben teljes jártassággal, fogalmazási képességgel és szépírással bírnak.

A megválasztandó nyilvántartó írnok az egy évi próbaidő letelte után, ha hivatalának mindenben megfelelő, esetleges fizetés felemelés mellett véglegesen meg erősített fog.

Gomboson, 1900. évi május hó 16-án.

BERECZ KÁROLY,
 társulati igazgató.

Első zombori gépműhely.

MOLITOR A.

Zomborban, Apatini-utca 6. sz. saját házában.

Alapított 1888. évben. Törvényesen bejegyzett cég.

12-4

Gépezetek, gépjavítások.

Öntöde.

Technikai szükségleti cikkek.

Vas-, acél- és ércsztergályozás.

Vas- és ércöntvények.

Mezőgazdasági gépek.

Különböző gépalkatrészek.

Gépolajak, sűrűsített gépsziradék.

Manometerek. Javítások.

Kautsuk és különféle sűrűsített anyagok.

Peronoszpora fecskendők.

Kazán felszerelések.

Bőrhajtó szijjak.

Varrógépek.

Varrógép javítások.

Varrógép alkatrészek.

Szecskaavágó kések.

Tizedes mérlegek.

Kazánövek. Dobsinek.

Réz csapok.

Csavarok és szerzőszámok.

Intányos és pontos kiszolgálás. Kezesség és minden verseny nélküli olcsó árak.

Hirdetmény.

A gombos—vajszkai ármentesítő és vízszabályozási társulat választmánya közhírré teszi, hogy az 1885. évi XXIII. t. c. 104. §-a értelmében és a nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszter ur által 1899. évi augusztus hó 21-én 64881/V/1. 1899. szám alatt jóváhagyott árfelesztési tervezet alapján a társulat rendelkezése folytán készített műszaki árterfelesztési munkálatok a fentidézett törvény 105. §-ának rendelkezése szerint 1900. évi május hó 10-től ugyanez évi június hó 14-éig bezárólag, vagyis egymást követő 30 napon át Gomboson a társulat hivatalos helyiségében közszemlére kitették.

A közszemlére kitett műszaki árterfelesztési munkálatok szerint a társulat árterülete:

Szám	Község határából	Hold
1.	Karavukova község határából	7446 ⁹⁸ / ₁₆₀₀
2.	Vajszka község határából	6270 ⁸⁸ / ₁₆₀₀
3.	Déronya község határából	5438 ¹⁰⁶³ / ₁₆₀₀
4.	Gombos község határából	4000 ¹⁵² / ₁₆₀₀
5.	Bács község határából	3994 ¹³⁶⁷ / ₁₆₀₀
6.	Szóna község határából	1392 ¹¹³⁷ / ₁₆₀₀
7.	Rác-Militics község határából	695 ¹³⁷ / ₁₆₀₀
8.	Bogyán község határából	375 ⁸³⁷ / ₁₆₀₀
9.	Bács-Doroszló község határából	370 ⁹⁸ / ₁₆₀₀
10.	Hódságh község határából	32 ⁶³⁷ / ₁₆₀₀

Összesen 30015¹²⁰⁹/₁₆₀₀ hold

árterben fekvő földterület vonatott be, mely árterületek tulajdonosai a műszaki árterfelesztési munkálatok végleges jóváhagyása után a társulat kötelekéhez tartoznak s a társulat költségeihez, mint társulati tagok a megállapítandó kulcs szerint évenként hozzájárulni kötelesek.

Mindenek előrebocsajtása után felhivatnak mindazon földbirtokosok, akiknek árterületei a társulat műszaki árterfelesztési munkálatai által a társulat árterületébe bevonattak, hogy a közszemlére kitett műszaki árterfelesztési munkálatok, illetve a társulat árterületébe történt bevonatásuk ellen való felszólalásaikat a fentidézett törvény 105. §-ának második bekezdése szerint **folyó évi június hó 14-ig** a társulat választmányához intézendő és Gomboson a társulati igazgatónál írásban kötelesek benyújtani, minthogy a későbbben érkező felszólalások figyelembe nem vétetnek.

A társulat árterületébe bevont földterületek kataszteri helyrajzi számai községenként elkülönítet kimutatásokba foglalva, az érdekelt felek felvilágosítása végett a községi elüljárósággal azzal közöltetett, hogy a társulat keretébe bevont árterü birtokosokat felebezési jogaik és a reájuk háruló kötelezettségekre nézve tanítsák ki.

Gomboson, 1900. évi május hó 7-én.

A gombos—vajszkai ármentesítő és vízszabályozási társulat választmánya nevében:

BERECZ KÁROLY,

társulati igazgató.

Hirdetmény.

A földművelésügyi m. kir. miniszter ur 1900. évi május hó 12-én kelt 100796/VI./2.—1899. számú rendelkezésével az apatin-vidéki telepen kiadóóvoda, fedett játszótér és melléképület építését összesen 19929 kor. 87 fill. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok kivitelének biztosítása céljából az **1900. évi június hó 9-ik napjának délelőtti 10 órájára** a zombori m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájára a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatokhoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bantpénz vagy a bantpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámbivatalok, sóhivatalok stb.) történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Zomborban, 1900. évi május hó 16-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Harkányi fürdő.

Kénes hévíz, hőfoka 62 Celsius szerint.

PÁRATLAN HATÁSÚ

izületesűz, köszvény, csúzos hűdések, bőrbetegségek ellen;

fürdés, ivás, belélegzés, iszaporogatás.

Márványkád- és horganykád-fürdők, tükörfürdő.

Szálloda, gyógyterem, étterem, zene.

Saison május hó 1-től szeptember hó végéig.

Közlekedés: Siklós-Vokány vasuti állomástól (pécs—mohácsi vasutvonalon) kocsin kitűnő országuton Siklóson át egy óra alatt Harkányba.

3-3 **A fürdő-felügyelőség.**

UJ! Különös figyelemre méltó. UJ!

OLCSÓ ÁRAK. **PONTOS KISZOLGÁLÁS.**

Mindenemű és saját készítményű **férfi-, női- és gyermek-cipőket** kitűnő minőségben és nagy választékban tart raktáron

GUBICZA GYÖRGY és TÁRSA

cipész-üzlete Zombor.

Mértékszerűt megrendeléseket pontosan és elegáns kivitelben készítünk, valamint cipőket a dr. **Högyes-féle asbest-talppal** ellátva.

A mai kor igényeinek megfelelőleg dusan felszerelt cipőüzletünket mindenkinek nagybecsű pártfogásába ajánljuk.

KÖSZÖNETNYILVÁNTÁS.

Öfensége Szalvátor Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.
 Ó eszárí és királyi fensége Szalvátor Lipót főherceg rendkívül meg van elégedve az asbest-talppal bélelt cipőkkel. Öfensége hosszabb gyalog kiránduláson használta a cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradnak úgy el, mint más közönséges cipőknel. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbest-talpbélelssel ugyanannál a cipésznel s aztán küldjék ide. Hiszek k, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, mint megfelelők voltak a szalon-cipők.

Zágráb, 1898. július 8.

Krahl, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:
 Tisztelt Doktor ur! Az asbest-betűtű cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden láb-fájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni
 Dánoson, 1897. szeptember 17.

tisztelő hiva
 Wekerle Sándor.

Óvjuk lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadó láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idei viselés után **megkönnyebbül** a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbélelssel látja el.

Kettős vastagságú 2 kor. 40 fill., egyszerű 1 kor. 20 fill., homoktalp 80 fill., gyermekeknek fele.

Az asbest-talpbélel kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közönsé hadseregnek és a m. kir. lovárdéségnek eddig 22.500 pár szállítottott.

Széküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvántások ingyen.

Az asbestáru-gyár képviselője:

GUBICZA GYÖRGY és TÁRSA

cipész-üzlete Zombor, Kossuth Lajos-utca.